ՀՀ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2017-2018թթ. առաջին եռամսյակ

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԱԴՐՈՒՄՆԵՐ

ՀՀ կառավարության ծրագիր

Զարգացած երկրների համեմատ տնտեսական աճի առաջանցիկ տեմպերի ապահովում՝ ՀՆԱ միջին հաշվով տարեկան շուրջ 5 տոկոս աճի ապահովման միջոցով

Արտահանման աճի նշանակալի տեմպերի ապահովում՝ ապրանքների և ծառայությունների արտահանման մասնաբաժինը ՀՆԱ-ում հասցնելով 40-45 տոկոսի

ՀՀ ՏԶՆՆ ոլորտային ուղղություններ

- **Արդյունաբերություն**
- **Արտահանում**
- **Զբոսաշրջություն**
- **Գործարար միջավայր**
- **Ներդրումներ**

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԹԻՐԱԽՆԵՐ

ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ

- Արտահանման շուկաների հասանելիության ընդլայնում
- Արդյունաբերական արտադրանքի արտահանման խթանում
- Արտահանման դիվերսիֆիկացում
- Աջակցող ենթակառուցվածքների կատարելագործում

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐ

- Միջազգայնորեն մրցունակ գործարար միջավայրի ձևավորում
- Պարզ, նվազագույն ժամանակատարություն և ծախսատարություն պահանջող վարչարարության կիրառում

ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ

- Ներդրողների պաշտպանության և երաշխիքների ինստիտուտի կատարելագործում
- Ազատ տնտեսական գոտիների աշխուժացում
- Պետություն-մասնավոր գործընկերության կայացում

ԶԲՈՍԱ-ՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ

- Ճանաչելիության բարձրացում
- Զբոսաշրջային արդյունքի դիվերսիֆիկացում և մրցունակության բարձրացում
- Զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների զարգացում

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ, 2017թ.

2017 թվականի ՀՆԱ աճը կազմել է **7.5%**, **որը վերջին 10 տարիների գրանցված ամենաբարձր ցուցանիշն է**

Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալի աճը կազմել է 12.6%, առևտրի և ծառայությունների 12.1% աճ

Ընդ որում, մշակող արդյունաբերության աճը կազմել է 15.7%

Մշակող արդյունաբերության 22 ենթաճյուղերից աճին դրական նպաստ են ունեցել 19-ը

Արդյունաբերական արտադրանքի աճը հիմնականում տեղի է ունեցել արտահանման հաշվին, ինչի մասին վկայում է արտահաման դերի ավելացումը իրացման կառուցվածքում 2017 թվականին արդյունաբերական արտադրանքի արտահանումն իրացման նկատմամբ կազմել է 45.2%՝ 2016թ. 42.7%-ի դիմաց:

Համախառն ներքին արդյունք, տոկոս

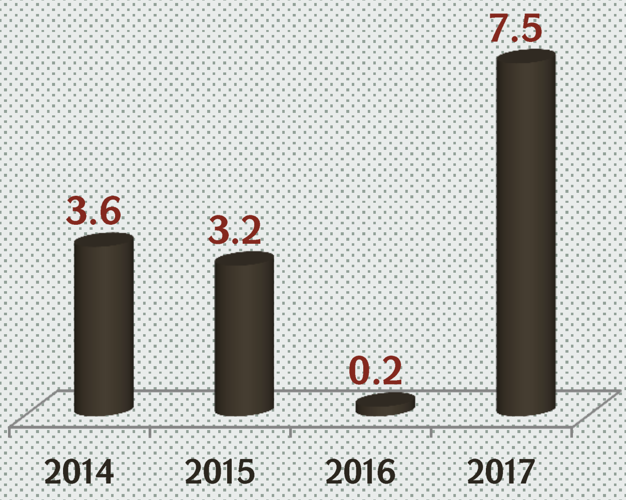

Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալի աճ, տոկոս

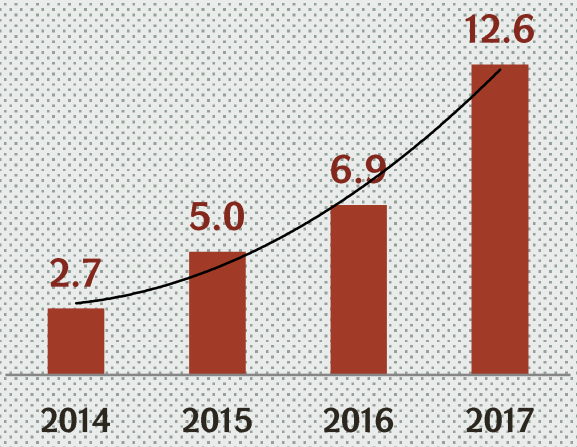

Մշակող արդյունաբերության ծավալի աճ, տոկոս

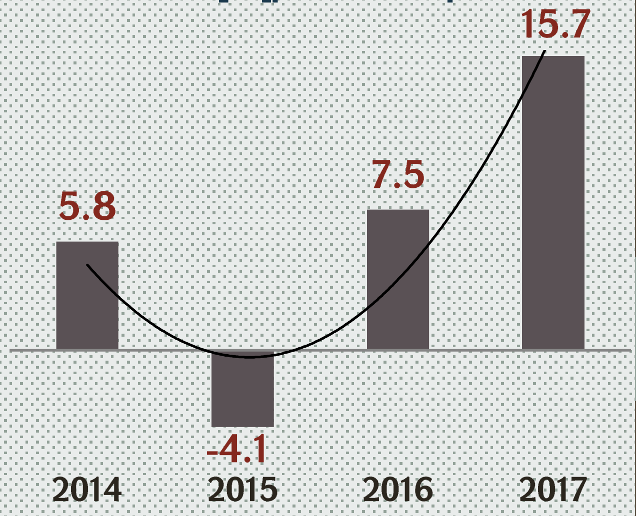

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ, 2017թ.

Ապրանքների արտահանման աճը կազմել է **25.2%, ինչը վերջին 6 տարվա ամենաբարձր ցուցանիշն է:**

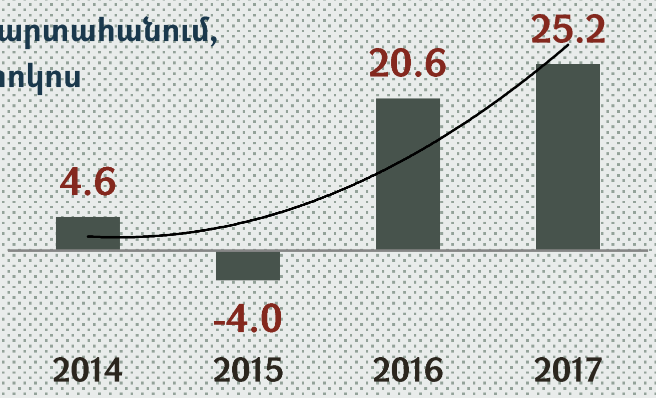

Միաժամանակ, ապրանքների և ծառայությունների արտահանման աճը կազմել է **19.7%: 2017 թվականին արտահանում/ՀՆԱ ցուցանիշը հասել է վերջին 18 տարվա ամենաբարձր մակարդակի՝ 38.1%:**

Արդյունքում գրանցվել է աննախադեպ աճ 5 տոկոսային կետով

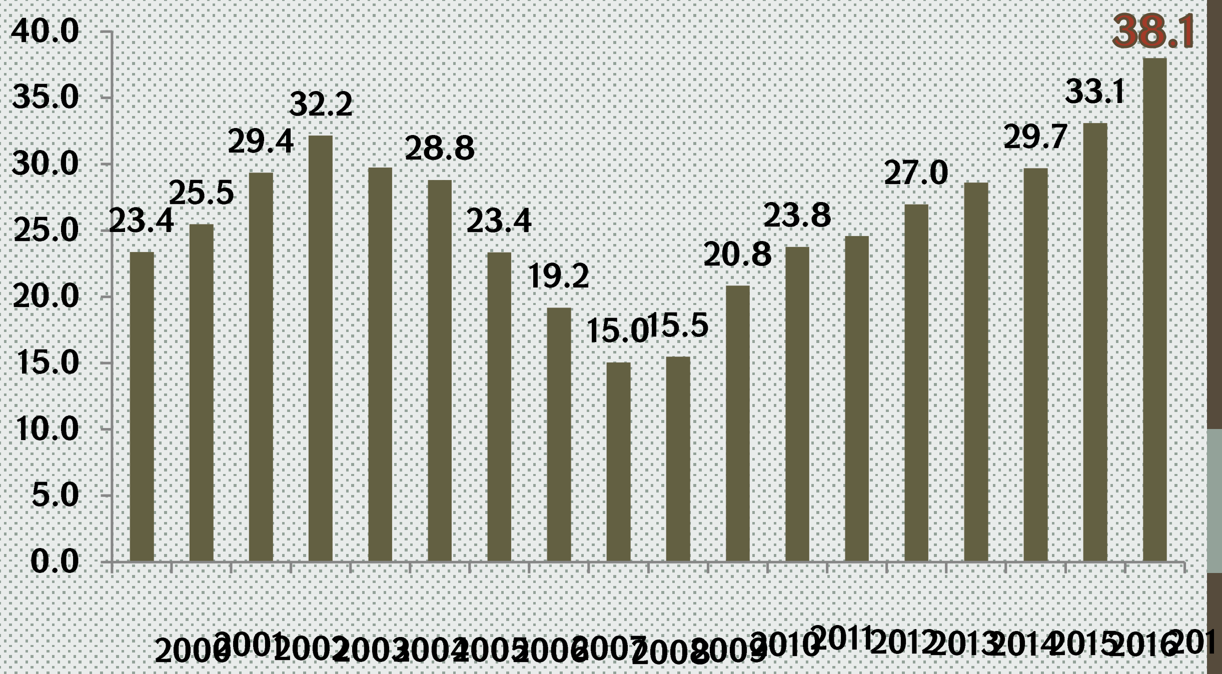

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ, 2017թ.

2017 թվականին Հայաստանի արտահանումը կազմել է **2242.9 մլն ԱՄՆ դոլար**, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել է **451.1 մլն ԱՄՆ դոլարով** կամ **25.2 %-ով**: 2017 թվականի արտահանման աճը առավելագույնն է եղել վերջին հինգ տարիների համեմատությամբ:

	ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ	ԱՃ
	մլն ԱՄՆ դոլար	%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2242.9	25.2
1. ԵԱՏՄ	555.2	41.0
ՌԴ	541.5	44.6
2. ԵՄ երկրներ	633.1	32.2
Բուլղարիա	286.2	87.8
Նիդերլանդներ	90.8	78.5
3. Այլ երկրներ	1030.2	14.5
Շվեյցարիա	269.4	260.9
Իրան	84.2	11.8

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ, 2018 հունվար-մարտ

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ, տոկոս

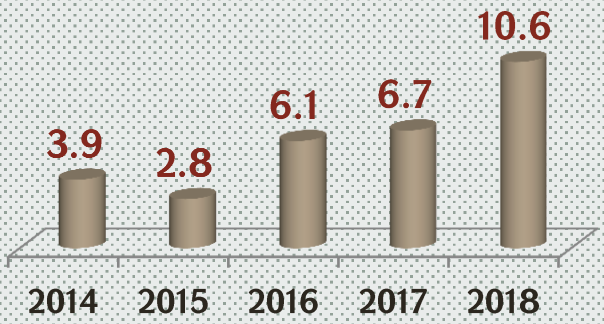

Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալի աճ, տոկոս

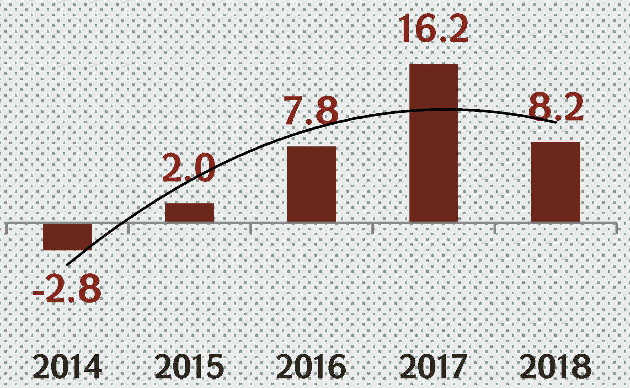

Ծառայությունների ծավալի աճ, տոկոս

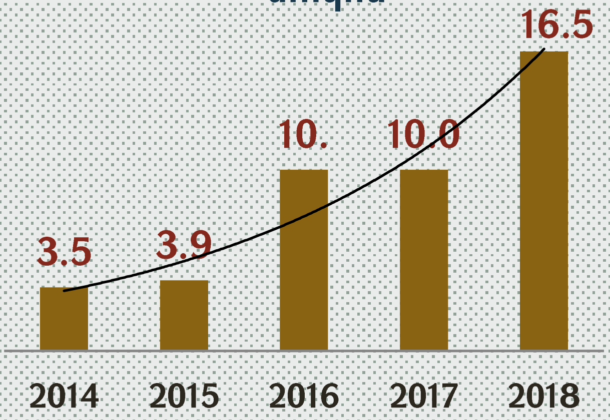

Աննախադեպ աճ է գրանցվել նաև 2018 թվականի առաջին եռամսյակում՝ ՏԱՑ-ը կազմել է 110.6% (ինչը ցուցանիշի ներդրման պահից ամենաբարձր արդյունքն է)

2018 թվականի առաջին եռամսյակում արդյունաբերական արտադրանքի և ծառայությունների ծավալների աճը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի բարձր բազայի նկատմամբ կազմել է համապատասխանաբար 8.2% և 16.5%

2018 թվականի հունվար-մարտին արդյունաբերության արտահանումն իրացման նկատմամբ ցուցանիշը կազմել է 51.6%, 2017 թվականի հունվար-մարտին այս ցուցանիշը կազմել էր 44.1%:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ, 2018 հունվար-մարտ

Մշակող արդյունաբերության ծավալի աճ, տոկոս, 2017-2018

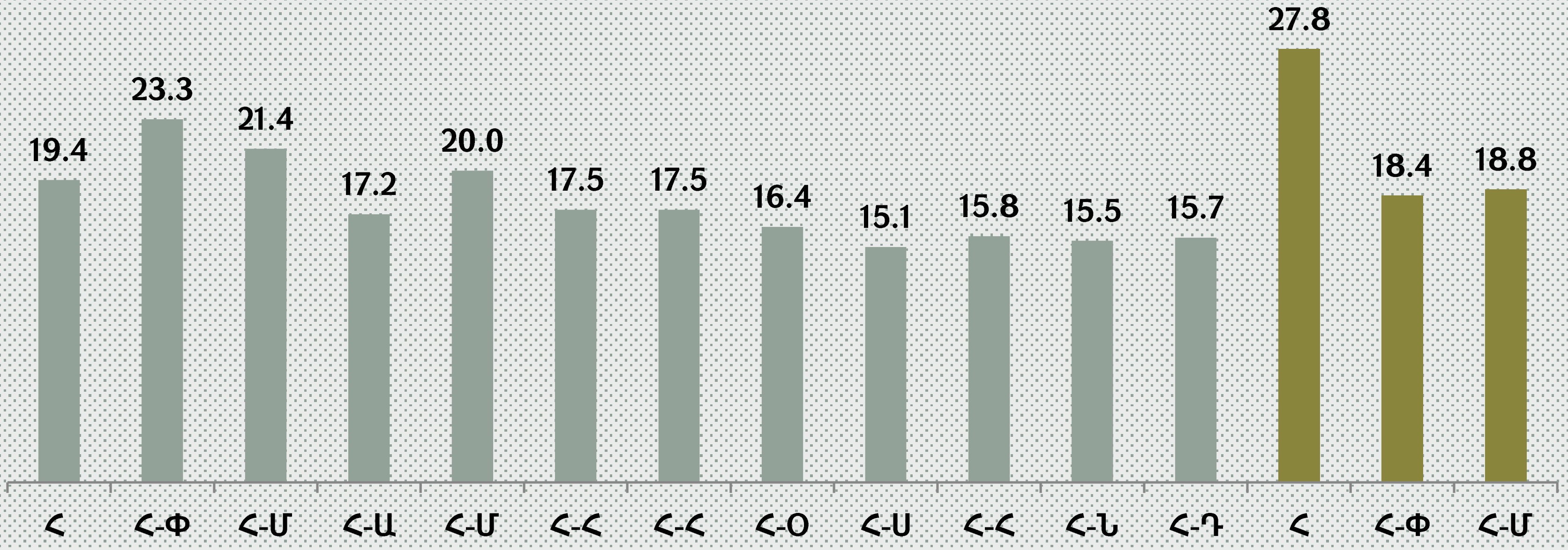

- ✓ **Մշակող արդյունաբերությունը շարունակել է աճել առաջանցիկ տեմպերով:**
- ✓ **Հունվար-Մարտ ամիսներին աճը կազմել է 18.8%:**

2017 թվականի փետրվարից-2018 թվականի փետրվար ընկած ժամանակահատվածում մշակող արդյունաբերությամբ զբաղվող կազմակերպություններում ստեղծվել է ավելի քան 5 հազար աշխատատեղ: Արդյունքում, այս ճյուղում զբաղվածների թիվը 2018 թվականի փետրվար* ամսվա դրությամբ գերազանցել է 56 հազարը:

** Մարտ ամսվա տեղեկատվությունը մշակման փուլում է*

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ, 2018 հունվար-մարտ

2018 թվականի հունվար-մարտ ժամանակահատվածում Հայաստանի արտահանումը կազմել է **597.3 մլն ԱՄՆ դոլար,** որը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ **աճել է 152.9 մլն ԱՄՆ դոլարով կամ 34.4 %-ով**

	ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ	ԱՃ
	մլն ԱՄՆ դոլար	%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	597.3	34.4
1. ԵԱՏՄ	154.2	47.6
ՌԴ	149.3	45.7
2. ԵՄ երկրներ	172.2	29.2
Բուլղարիա	63.0	12.1
Գերմանիա	37.3	9.1
Նիդերլանդներ	28.5	59.1
4. Այլ երկրներ	264.4	30.7
Շվեյցարիա	97.6	72.8
Իրան	24.8	85.4

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ 2018 հունվար-մարտ

Ապրանքների արտահանման աճը 2018 թվականի առաջին եռամսյակում կազմել է 34.4% 2017 թվականի համապատասխան ժամանակաշրջանի բարձր բազայի պայմաններում

Ապրանքների արտահանում, աճ, տոկոս

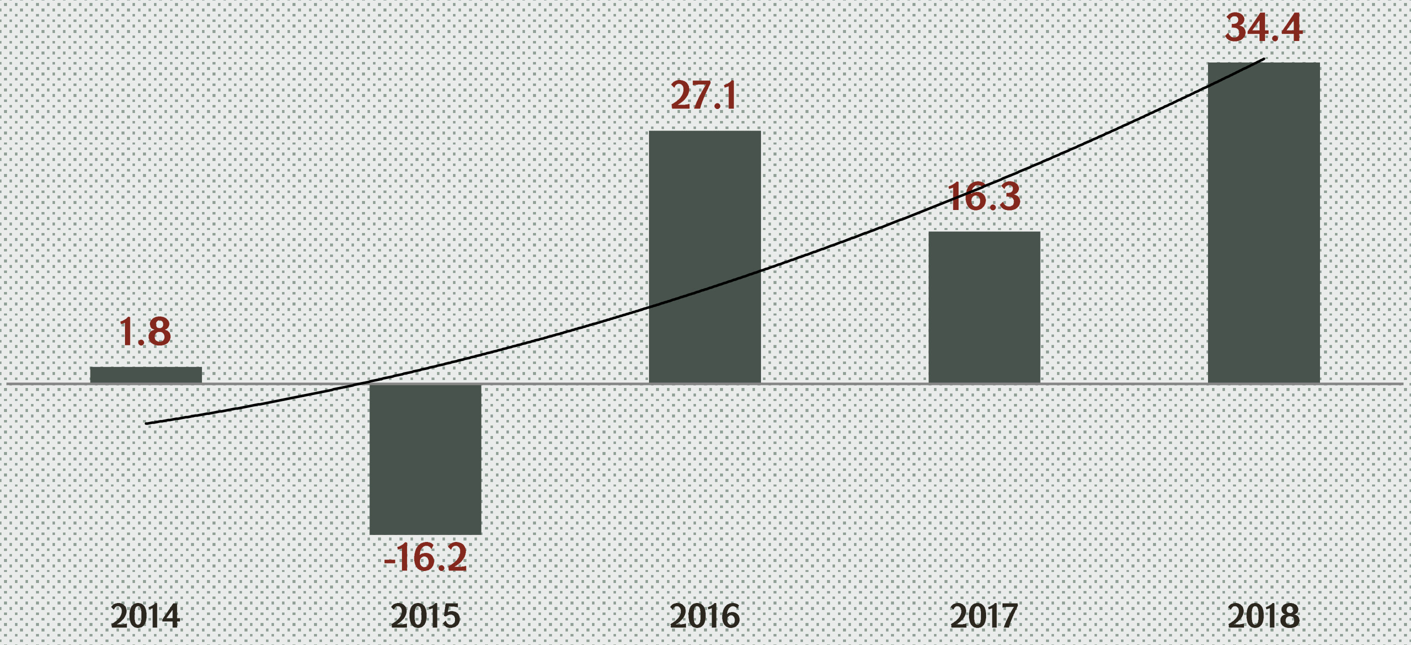

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ. Զբոսաշրջություն

Զբոսաշրջային այցելությունները ՀՀ 2017 թվականին աճել են շուրջ 18,7 տոկոսով: Ընդ որում, ֆինանսական ներհոսքը գերազանցել է 1 մլրդ դոլարի սահմանագիծը՝ կազմելով 1,12 մլրդ ԱՄՆ դոլար, ինչը գերազանցում է 2016 թվականի ցուցանիշը 15.7%-ով:

2017թ. Հայաստան ներգնա զբոսաշրջային այցելություններ

1,494,779

18,7 %

2018թ. առաջին եռամսյակում Հայաստան ներգնա զբոսաշրջային այցելություններ

346,458

16,1 %

2017թ. ընթացքում այցելությունների բարձր աճ (ըստ թվաքանակի նվազման) ապահոված 10 երկրներ, %

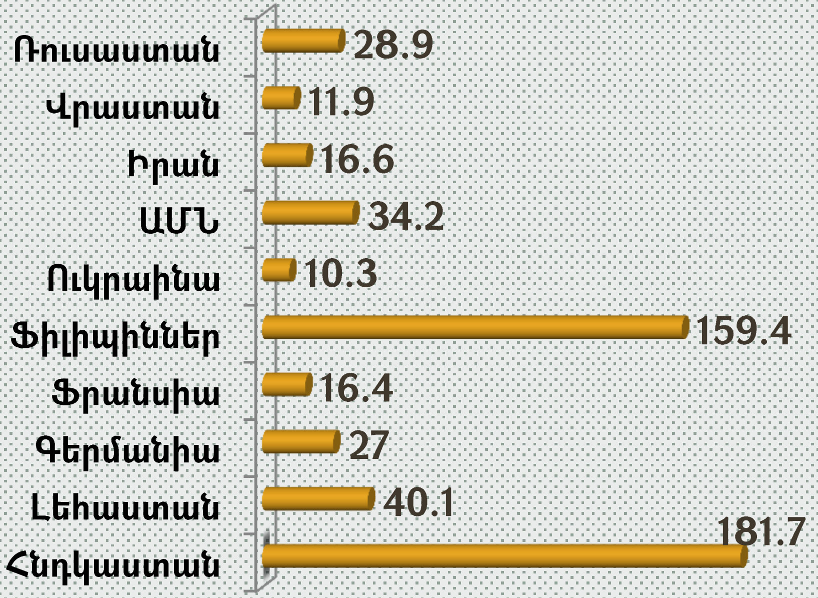

2018թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում այցելությունների բարձր աճ (ըստ թվաքանակի նվազման) ապահոված 10 երկրներ, %

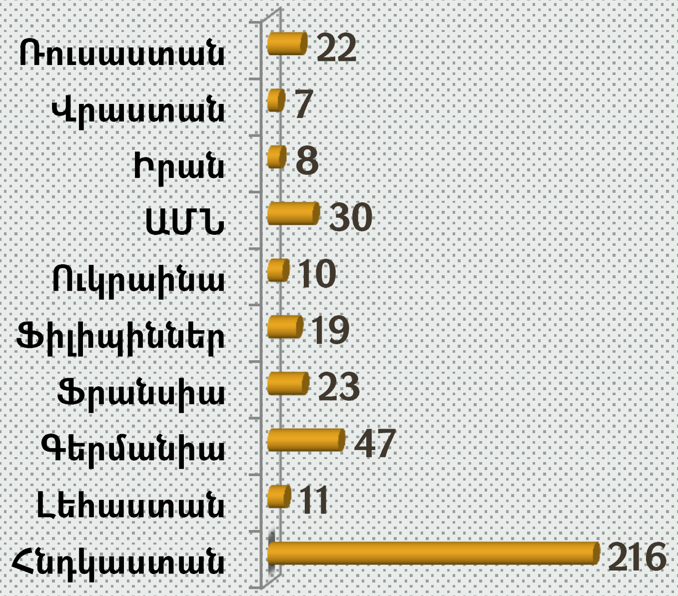

ՄՐՑՈՒՆԱԿ

ԳԻՏԵԼԻՔԱՀԵՆՔ

ԱՐՏԱՀԱՆԵԼԻ

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

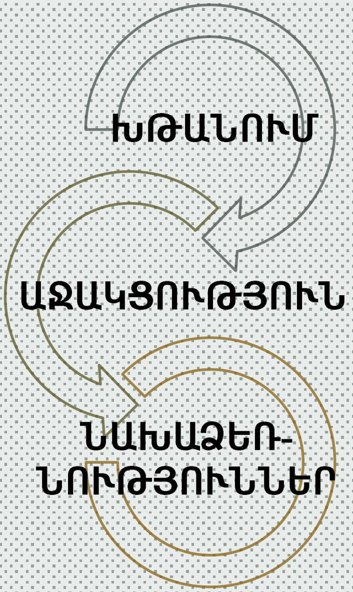

Պետական աջակցության տարեկան ծրագրի իրագործում. գործարար համաժողովներին մասնակցության ապահովում, որոնց շրջանակներում կնքվել է 11 հուշագիր, 1 էքսկլյուզիվ: Ապահովվել է հայկական 93 ընկերության մասնակցություն արտերկրում կայացած 10 միջազգային ցուցահանդեսի, որոնց արդյունքում կնքվել է շուրջ 100 արտահանման պայմանագրեր՝ մոտ 5.4 մլրդ ՀՀ դրամի չափով:

Ներմուծված հումքի և սարքավորումների դիմաց ԱԱՀ հետաձգում 3 տարով

Առանձին ոլորտների համար հետաքրքրություն ներկայացնող նոր շուկաներ մուտք

Արդյունաբերական ձեռնարկությունների հիմքով (նորերի ստեղծում կամ եղածի գործարկում) ներդրումային առաջարկների ձևավորում և առաջմղում ներդրողների շրջանում

Շուկաներ մուտքի աջակցություն

UNIDO ծրագրի 2-րդ փուլ. շահառու 7 ընկերությունների կողմից 1.2 մլն ԱՄՆ դոլարի արտահանման պայմանագրեր ռուսական Dimanche, Smena, Fakel, Sela, Finn Flare, Slavyanka, Winnie և Trade Modus ցանցերի հետ

Ֆրանսիական «Բետրանկուր» ընկերության և Դանիայի տեքստիլ արտադրողների միության հետ բանակցություններ

Օտարերկրյա գործարարների և տեղական տեքստիլ արտադրողների միջև համագործակցության ձևավորում

- Լեռնահանքային ոլորտի զարգացումը խթանելուն և մետաղների միջազգային գների տատանումների ազդեցության մեղմմանն ուղղված օրենք և ենթաօրենսդրական ակտեր
- ՌԴ-ից ալմաստի հումքի մատակարարման արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով հանդիպում է կայացել ՌԴ պետ. գանձարանի (Գոխրան) ղեկավարության և ԱԼՌՈՍԱ-ի նախագահի հետ
- Գործարկվել են արագ արձագանքման բազմակողմ աշխատանքային խմբեր՝ ուղղված արտահանողների մոտ սահմանային անցակետերում առաջացող խնդիրների լուծմանը համապատասխան աջակցություն ցուցաբերելուն

ԿԼԱՆՈՂ

ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ

ՀԱՍԱՆԵԼԻ

ԻՆՈՎԱՑԻՈՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

ԻՆՈՎԱՑԻՈՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

2017

900 հզ դոլարի ներդրում

6 նոր ընկերություններում Գրանատուս վենչուրային հիմնադրամի կողմից

ԲՏ և ինժեներական ոլորտի **200** ընկերությունների տվյալների բազայի գործարկում

Ֆիլիպ Մորիսի հետ փոխըմբռնման հուշագիր

300 հզ դոլարի ներդրում

Ինժեներական քաղաքի ստեղծման հայեցակարգ

Իրանի հետ ԳևՏ փոխըմբռնման հուշագիր

Հայ-իրանական համաժողով

3 փոխըմբռնման հուշագրեր

ԱՌԱՋԻՆ ՍՏԱՐՏԱՓ ԱԿԱԴԵՄԻԱ

42 հայտ, **16** սկսնակ թիմերի վերապատրաստում

2018 առաջին եռամսյակ

Նորարարության զարգացմանն ուղղված ռազմավարության նախագիծ

Ուղի 1. Զարգացման չափանիշներ

Ուղի 2. Արտահանման խթանում

Ուղի 3. Մարտահրավերներ

ABF-ի հետ համատեղ հայկական առաջին բլոկչեյն միջազգային համաժողով, շուրջ 600 մասնակիցներ

Ֆիլիպ Մորիսի հետ համատեղ գիտահետազոտական կենտրոնի հիմնմանն ուղղված աշխատանքներ

Գերմանական միջազգային համագործակցության ընկերակցության աջակցությամբ ստեղծվել և գործարկվել է http://www.engineering-armenia.am/ կայքը: 200 ինժեներական ընկերությունների տվյալների բազա

ԴԻՎԵՐՍԻՖԻ-

ԿԱՑՎԱԾ

ԲԱՐՁՐԱՐԺԵՔ

ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ

ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ

2017

	ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ
Բիզնեսին աջակցություն	Նախարտահանման ֆինանսավորման ապահովագրության ծառայության ներդրում	33 սուբյեկտ, 329 գործարք, 4534 մլն դրամ
	Արտահանման վարկավորման և սուբսիդավորման կենտրոնացում ՈՒՎԿ-ում	12 վարկ 1.0 մլրդ դրամի 75 մլն դրամ սուբսիդավորում (2 տարի)
	Երկակի և ռազմական նշանակության ապրանքների փորձաքննություն 13 հազար ապրանքների շտեմարան	Առավել. ժամկետ՝ 4 ժամ Գումարը՝ 5000 դրամ
	ՊՄԳ ձևաչափով մեկնարկել է ՌԴ-ում վաճառքի էլեկտրոնային հարթակ. ARMZONE, 01.12.2017թ.	1.2 մլն այցելու 120 հազար գրանցված 1 ամսում՝ 50,000 $ գործարք
	Ծագման երկրի հավաստագրի մշտական անվանացանկ	Փորձաքննություն է իրականացվում մեկ անգամ և անժամկետ
	Առևտրային երկայացուցիչների ինստիտուտի ընդլայնում 6 նոր երկրներում	Չինաստան, Բելառուս, Ավստրիա, Թուրքմենստան, Շվեյցարիա, Լիբանան
Հաղորդակցություն Իրազեկում	Արտահանողի համար ուղեցույցեր 5 թիրախային շուկաների համար	ԱՄԷ, Չինաստան, ԱՄՆ, Իրան, Կատար
Մատակարարման շղթա	Լոգիստիկ ծառայությունների ընդլայնում Իրան-Հայաստան համատեղ ընկերության մեխանիզմ	ICE HOUSE Երևան, Մոսկվա Սանկտ Պետերբուրգ, Սամարա

ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

ԹԻՐԱԽԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՆԵՐՈՒՄ

- Դեպի ԵԱՏՄ շուկա մուտքի խոչընդոտները վերացնելու ուղղությամբ աշխատանքներ
- 2017 թվականից դեղերի միասնական շուկայի մեկնարկ, ծառայությունների շուրջ 45 ոլորտներում շուկայի միասնականցում»
- ԵԱՏՄ անդամ երկրների և Սինգապուրի, Իսրայելի, Հնդկաստանի, Եգիպտոսի միջև ազատ առևտրի մասին համաձայնագրերի շուրջ բանակցություններ

- ՀՀ-ԵՄ ՀԸԳՀ (CEPA) Առևտրի և առևտրին առնչվող հարցերի ուղղությամբ բանակցային գործընթացի համակարգում
- ԵՄ «Գրանցված արտահանողների համակարգ» (REX) ինքնա-հավաստագրման էլեկտրոնային համակարգի ներդնում 2018 թվականից
- GSP+ համակարգից օգվելու շարունակականության ապահովում

- Հայ-ամերիկյան առևտրի ու ներդրումների խորհրդի նիստի շրջանակներում հարաբերությունների ընդլայնման գործողությունների ծրագրի մշակում՝ որոնք ընդգրկում են առևտրի դյուրացման և խոչընդոտների վերացման հստակ ուղղություններ:
- GSP համակարգից օգտվելու շարունակակության ապահովում
- ԱՄՆ արտահանման ժամանակ GSP համակարգից օգտվելու համար ծագման երկրի սերտիֆիկատի ներկայացման պահանջի վերացում 2017 թվականի վերջից

ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

ԹԻՐԱԽԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՆԵՐՈՒՄ

- «ԵԱՏՄ անդամ երկրների և ԻԻՀ միջև ժամանակավոր ազատ առևտրի մասին» համաձայնագրի բանակցությունների համակարգում:
- Երկու երկրների պետական մարմինների և գործարար համայնքի միջև համագործակցության ինստիտուցիոնալ համակարգի ձևավորում՝ առկա խնդիրների վերհանում և դրանց լուծմանն ուղված աշխատանքներ:

- ԵԱՏՄ- ի և ՉԺՀ-ի միջև առևտրատնտեսական համագործակցության մասին համաձայնագիր
- առանձին կենդական ծագման ապրանքների մուտքի ապահովում դեպի ՉԺՀ շուկա (չինական շուկան բացվել է մեղրի համար)
- Չինաստանի Ցինտաո քաղաքում ՀՀ համագործակցության գրասենյակ. հայ գործարարներին հնարավորություն է տրվում անվճար հիմնելու իրենց ձեռնարկությունների ներկայացուցչությունները

ՎՍՏԱՀԵԼԻ

ՃԱՆԱՉԵԼԻ

ՈՐԱԿԻ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ

ՈՐԱԿԻ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ

Նոր արբիտրաժային լաբորատորիա

Չափագիտական նոր լաբորատորիա 7 էտալոնային ուղղություններով

Տարբեր ոլորտների 55 ստանդարտներ

ԱԳԼՃԿ-ի անվտանգ շահագործման նոր տեխնիկական կանոնակարգ

ԵԱՏՄ ՏԿ փոփոխությունների արդյունքում՝ արտահանման տեմպերի պահպանում

ՃԱՆԱՉԵԼԻ

ՀԱՍԱՆԵԼԻ

ՄՐՑՈՒՆԱԿ

ՁԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ. Խթանում և առաջմղում

2017 թվականին

102
Միջազգային ԶԼՄ ներկայացուցիչ 11 երկրից

100+ հոդված
15 հոլովակ

ARMENIA.TRAVEL
զբոսաշրջային պաշտոնական կայք

60+ մլն դիտում
3 ամսվա ընթացքում Հայաստանի զբոսաշրջային արդյունքի մասին թվային հարթակներում

«FOLLOW US»
Գովազդային տեսահոլովակ

300,000 գրառում
հրապարակման առաջին 24 ժամվա ընթացքում մոտ 100 հազար դիտում և մոտ 10 հազար արձագանք

ATDF | Armenian Tourism Development Foundation

Հիմնադրվել է Հայաստանի զբոսաշրջության զարգացման հիմնադրամը

ՎԻԶԱՅԻՆ ՌԵԺԻՄԻ ԴՅՈՒՐԱՑՈՒՄ

6 երկրի հետ
ՌԴ, Չինաստան, ԱՄԷ, Ճապոնիա, Հնդկաստան, Կատար

ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ. Խթանում և առաջմղում

2017 թվականին

Մասնակցություն միջազգային ցուցահանդեսներին	6	ITB Berlin, TITE Tehran, ASTANA EXPO, INWETEX CIS SPB, Otdykh Moscow, Profi.travel առցանց ցուցահանդես
Նոր զբոսաշրջային արդյունքի մշակում	6	«Ռուսական հետք», Վանաձորի և Գառնու զարգացման ծրագրեր, Գինու զբոսաշրջության ծրագիր, Ուխտագնացություն առաջին քրիստոնյա երկիր, քայլարշավային երթուղիների մշակում և ներդնում «Wikiloc» կայքում
Նոր զբոսաշրջային տեղեկատվական կենտրոնների հիմնում	2	Նոր կենտրոններ Գյումրիում և Մեղրի ԱՏԳ-ում
Ներքին զբոսաշրջության խթանման նպատակով արշավների կազմակերպում	2	«Ճանաչի՛ր երկիրդ», «Fun Armenia» արշավներ Շիրակի, Լոռու մարզեր և Արցախի Հանրապետություն
Փառատոնների կազմակերպում	8	Պետական աջակցություն՝ Գինու, Գաթայի, Խորովածի, Թթի, Կոնյակի, Երևանյան գինու օրերի, 1000 տարվա գյուղամեջ, Մշակութային վերածնունդ փառատոններին

ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ. Խթանում և առաջմղում

2018 թվական առաջին եռամսյակում

Մասնակցություն միջազգային ցուցահանդեսներին և համաժողովներին	4	ITB Berlin, ATM Dubai, Profi.travel առցանց ցուցահանդես, IWINETC գինու զբոսաշրջության կոնֆերանս-ցուցահանդես
Ներդրումային ծրագիր	20	20 պատմամշակութային հուշարձանների և բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ներդրումային ծրագրերի մշակում
Վիզային ռեժիմի դյուրացում	4	Ավստրալիա, Նոր Զելանդիա, Սինգապուր, Հարավային Կորեա
Ներգրավվածություն խոշոր միջոցառումների կազմակերպչական աշխատանքներին	2	Smithsonian Folklife Փառատոն, Ֆրանկոֆոնիայի գագաթնաժողով
Նոր զբոսաշրջային արդյունքի մշակում	4	“Ծիրան”, “Աշուղներ” և “ICE FEST” փառատոնների միջոցառումների ծրագրերի և հաշվարկների մշակում, Մետաքսի ճանապարհի երթուղու մշակում

ՆՇԱՆԱԿԱԼԻ ՄԱՐՔԵԹԻՆԳԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ
2017թ. ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ

2017թ. հոկտեմբերին Հայաստան է այցելել "**CNN: Parts Unknown**" **ամերիկյան հայտնի հեռուստանախագծի հաղորդավար Անտոնիո Բուրդեյնն** իր նկարահանող խմբի հետ Հայաստանի մասին ֆիլմ նկարահանելու նպատակով:

Ռուսական Ю հեռուստաալիքի «Посольство красоты» հաղորդման շրջանակներում նկարահանվել է 8 հաղորդաշար:

2017 թվականի սեպտեմբերին Հայաստանում էր **National Geographic Россия** -ի թվով 14 խմբագիրներից և լուսանկարիչներից բաղկացած խումբը, որոնք ֆոտոարշավ անցկացրեցին Հայաստանում: Նախատեսվում է National Geographic Россия ամսագրի մի քանի համարներում Հայաստանի մասին հոդվածներ հրապարակել:

Ռուսաստանյան Առաջին հեռուստաալիքի հետ

- կազմակերպվել է «НЕПУТЕВЫЕ ЗАМЕТКИ» հաղորդաշարը
- հեռարձակվել է երկարակյացների մասին հաղորդում

2017 թվականի նոյեմբերին **Россия Культура** հեռուստաընկերության կողմից նկարահանվեց և հեռարձակվեց **Միխայիլ Ժեբրակի հեղինակային Пешком հաղորդաշարը** Հայաստանի մասին:

- **Пешком, Ереван Творческий,**
- **Пешком, Армения Апостольская**

НТВ հեռուստաալիքը հեռարձակել է թարխունի լիմոնադի արտադրության մասին հաղորդում:

ՆՇԱՆԱԿԱԼԻ ՄԱՐՔԵԹԻՆԳԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

2018թ. ԱՌԱՋԻՆ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ

«Պոբեդա» ավիաընկերության պաշտոնական ամսագրում տպագրվել է Հայաստանի զբոսաշրջային գրավչությունների և մշակութային ժառանգության մասին հոդված, որը հասանելի կլինի ավիաընկերության ուղևորներին երկու ամիս շարունակ: Այսպիսով, այս ժամանակահատվածում հոդվածը կարող են ընթերցել մոտ 1 000 000 ուղևոր:

Լիբանանում և Ծոցի Արաբական երկրներում Հայաստանի գրավչությունը մեծացնելու քաղաքականության շրջանակներում լիբանանյան **No Garlic No Onions** նախագծի հեղինակները ժամանել են Հայաստան հաղորդաշար նախապատրաստելու նպատակով:

Where Minsk ամսագրում տպագրվել է Հայաստանի զբոսաշրջային ներուժը ներակացնող հոդված՝ «Where Minsk»-ը Մինսկի քաղաքային ամսագիր է, սկսել է իր թողարկումը 2005 թվականից (25,000 տպաքանակով, պարբերականությունը՝ ամսական 1 անգամ): Ամսագրերը տարածում են գտնում 250-ից ավելի քաղաքային վայրերում (հյուրանոցներ, խաղատներ, ռեստորաններ և այլն)

Ռուսաստանյան Առաջին հեռուստաալիքի խմբի «Поехали» հեռուստաընկերության «Հանճարների վայր» հաղորդման շրջանակներում Երևանում նկարահանվել են Մարտիրոս Սարյանին և Սերգեյ Փարաջանովին նվիրված հաղորդումներ:

Կորեական **EBS Documentary Korea 5 Channel** հեռուստաալիքով Հայաստանի մասին 3 հաղորդաշարի ցուցադրություն փետրվարին

Նովրուզի օրերին ընդառաջ իրականացվել է՝

- Ծվով 5 բաններների տեղադրում Իրանից Հայաստան տանող մայրուղիներին՝ Ջվարթնոց, Մեղրի, Վայք, Ջերմուկ, Ագարակ
- Նովրուզի օրերին գործող թեժ գիծ
- Պարսկերեն լեզվով թռուցիկների, տեղեկատվական թերթիկների տպագրում

ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ. Օրենսդրական կարգավորումներ

2017թ. - 2018 թ. առաջին եռամսյակ

«Զբոսաշրջության մասին» և առնչվող այլ օրենքների նախագծերի փաթեթի մշակում և ամփոփում

Վիճակագրական տեղեկատվական համակարգի կատարելագործում

- ՍԷԿՏ համակարգի կիրառմամբ զբոսաշրջության վիճակագրական մեթոդի կատարելագործում, համապատասխան կառավարության որոշման ընդունում
- Սատելիտային հաշիվ համակարգի ներդրմանն ուղղված աշխատանքներ

ՄՐՑՈՒՆԱԿ

ՎՍՏԱՀԵԼԻ

ԿԱՆԽԱՏԵՍԵԼԻ

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԿԱՆԻՇՆԵՐ

44/180 Տնտեսական ազատության ինդեքս, 2017-2018

47/190 Գործարարությամբ զբաղվելը, 2018

141/160 Լոգիստիկ պատրաստվածության ինդեքս, 2016

ՕՈՒՆ կարգավորման սահմանափակության ինդեքս

Գլոբալ մրցունակության ինդեքս, 2017-2018 **73/137**

Ցանցային պատրաստվածության ինդեքս, 2016 **56/139**

Զբոսաշրջության մրցունակության ինդեքս, 2017 **84/136**

Գլոբալ ինովացիոն ինդեքս, 2017 **59/127**

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐ

2017

«Գործարարությամբ զբաղվելը 2018- բարեփոխումների իրականացում՝ աշխատատեղերի ստեղծման համար» վարկանիշային զեկույցի տվյալներով Հայաստանը գտնվում է 47-րդ հորիզոնականում

Հայաստանը նախորդ տարվա համեմատ արձանագրել է 0,59 % աճ «Հեռավորությունը լավագույն արդյունքից» ցուցանիշով՝ գրանցելով 72,51 միավոր

Համակարգող միջգերատեսչական աշխատանքային խմբի ստեղծում՝ բարեփոխումներին մշակումը և միջոցառումների իրականացման նկատմամբ մշտադիտարկման իրականացումն ապահովելու

Գործարար միջավայրի բարելավման 2018 թվականի միջոցառումների ծրագրի նախագիծ՝ 35 միջոցառումներով

«Գործարարությամբ զբաղվելը» զեկույցի «Հեռավորությունը լավագույն արդյունքից» Հայաստանի ցուցանիշը 2011 - 2018թթ.

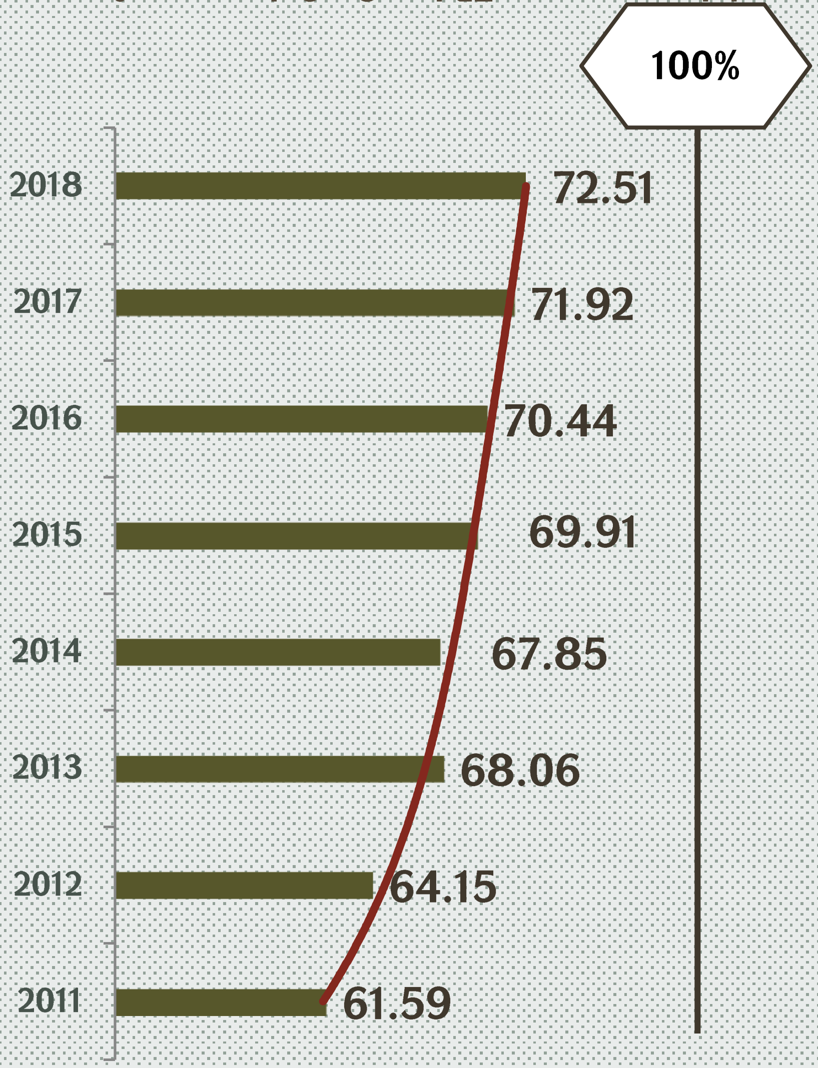

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐ

ԼՈՒԾՎԱԾ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

- Բնապահպանական հաշվարկների էլեկտրոնային համակարգի ներդրում
- Բազային երկրատեղեկատվական համակարգից օգտվողների համար խմբագրական գործիքներ և նկարագրական դաշտեր
- 2-րդ կիսամյակի ԱԱՀ դեբետային մնացորդների հետ ստացում
- Միասնական հաշվին առկա գումարը 20-օրում չվերադարձնելու դեպքում տույժերի հաշվարկման ժամկետի կրճատում ՝ 90-ից 30 օր
- Փոքր ներդրողների պաշտպանության կատարելագործում՝ ուղղված ԲԸ խորհրդի անդամների շահագրգռվածության և շահերի բախման դեպքերի բացահայտմանը
- Պարզեցված կարգ մինչև 20 մլն դրամի հայտով ԱԱՀ 0-ական դրույքաչափով գործարքներով ԱԱՀ փոխհատուցման համար
- Առանց մաքսային մասնագետի որակավորման անձանց մուտքի հնարավորություն հայտարարագրման ավտոմատ համակարգ
- Էլեկտրականության միացման ժամկետի կրճատում 55 օրով
- Սնանկության վարույթում առողջացման ծրագրերը, որպես գերակայություն, սնանկության վարույթի տևողության կրճատում
- Գլոբալ մրցունակության ինդեքսում Հայաստանի դիրքի բարելավման 2017-2018 թթ. միջոցառումների ծրագրի ընդունում և իրականացում, որի թվով 36 միջոցառումներ ընդգրկում են բարեփոխումներ մի շարք ոլորտներում

ՓՄՁ ԱՋԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

- Ուսուցողական
- Գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական
- Ֆինանսական և ներդրումային
- Տեղական տնտեսական զարգացում և ոլորտային
- ՓՄՁ-ների միջազգայնացում

0.5 մլրդ դրամ	Երաշխավորություններ
1.1 մլրդ դրամ	Սեփական ներդրումների խթանում
79 / 64	Ֆինանսական աջակցություն Ընդամենը / Սկսնակներին
100 %	Հաջողված 2016-2017 ֆինանսավորվածներից
320	Նոր աշխատատեղեր, շուրջ 50% արդեն ստեղծված
4700	Սկսնակ և գործող ՓՄՁ սուբյեկտների >10,000 տեղեկատվություն և խորհրդատվություն
710	Սկսնակ գործարարներին և ՓՄՁ սուբյեկտներին ուսուցում

ՓՄՁ աջակցության խորհրդի նիստի ընթացքում տրված հանձնարարականնե րով մշակվել է 18 իրավական ակտի նախագիծ, որոնց մի մասն արդեն ընդունվել է

ՓՄՁ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԻՆ ՄԵԿ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻՑ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒՑՈՒՄ

Programme for the Competitiveness of Enterprises and SMEs (COSME) 2014-2020 · enterprise europe network · HORIZON 2020 · Erasmus for Young Entrepreneurs · EU4Business · Partnerships for Rural Prosperity · One Village One Product · USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE · JICA

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՋԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

2017

«ՓՄՁ ներդրումներ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ → Հայաստանի զարգացման և ներդրումների կորպորացիա

3,681 մլն ՀՀ դրամի ֆինանսավորում → **3,003** մլն ՀՀ դրամ ներդրումային ծրագրերի վարկավորում

678,6 մլն ՀՀ դրամ գյուղատնտեսական տեխնիկայի լիզինգ

Ձեռք է բերվել

111 գյուղտեխնիկա

848 մլն ՀՀ դրամ

- 38 Տրակտոր Բելառուս
- 2 Կոմբայն
- 71 Սարքավորումներ

Վարձակալությամբ տրամադրվել է

24 ֆիզիկական անձի

7 իրավաբանական անձի

3 գյուղական համայնքի

	Գումար մլն ՀՀ դրամ	Քանակ
Մշակող արդյունաբերություն	1,085.8	30
Գինու, կոնյակի արտադրություն	800.5	8
Գյուղմթերքի վերամշակում	389.0	7
Գյուղատնտեսություն/ջերմոցային տնտեսություն	229.9	11
Զբոսաշրջություն	193.5	6
Ծառայություններ	247.0	5
Շինարարություն	30.0	1
ՏՏ	27.0	1

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՋԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

2018

Հայաստանի զարգացման և ներդրումների կորպորացիա

742 մլն ՀՀ դրամի ֆինանսավորում

641 մլն ՀՀ դրամ ներդրումային ծրագրերի վարկավորում

101 մլն ՀՀ դրամ գյուղատնտեսական տեխնիկայի լիզինգ

Ձեռք է բերվել

16 գյուղտեխնիկա

125 մլն ՀՀ դրամ

- 4 Տրակտոր Բելառուս
- 1 Կոմբայն
- 11 Սարքավորումներ

Վարձակալությամբ տրամադրվել է

4 ֆիզիկական անձի

2 իրավաբանական անձի

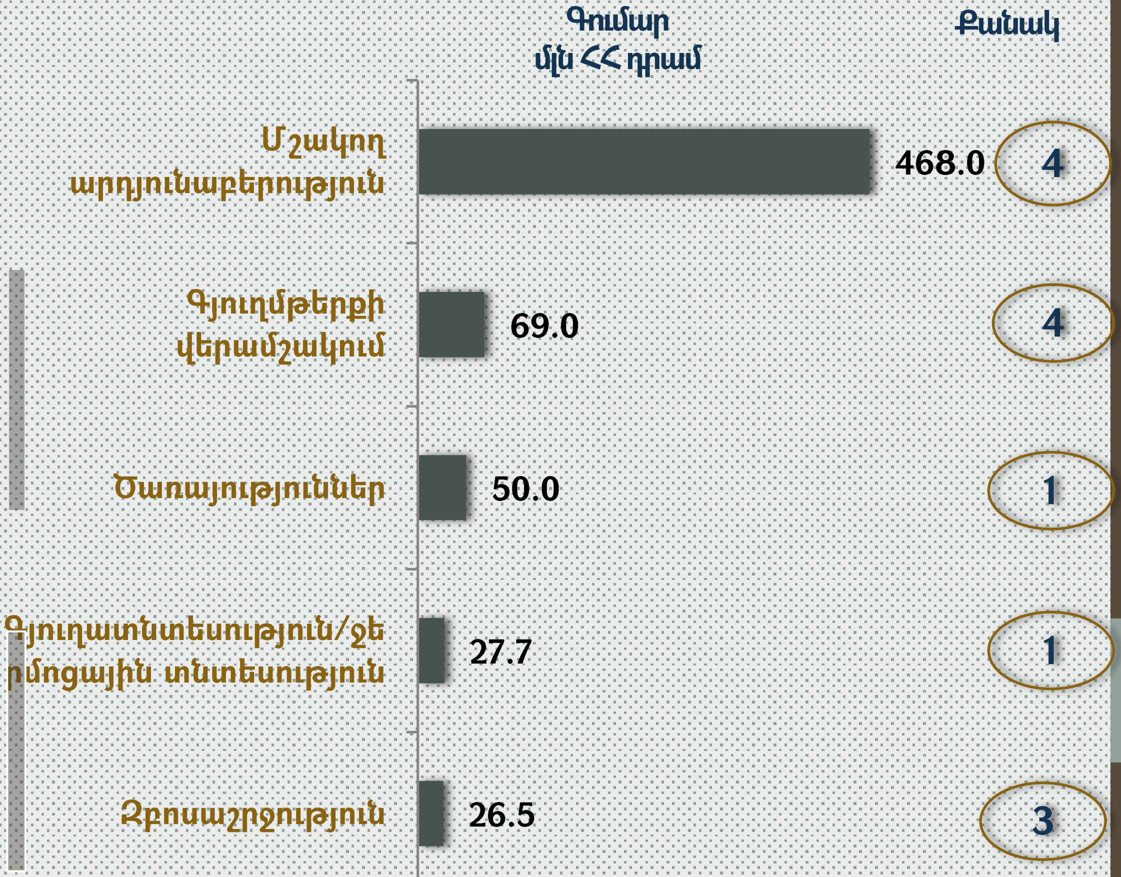

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՋԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

2017

Համահայկական Բանկ ԲԲԸ

Համահայկական ֆոնդ փակ ոչ հրապարակային պայմանագրային ներդրումային ֆոնդ

DICA

Միակ փայատեր և կառավարիչ

Փայամասնակցությամբ ձեռք է բերել

ՄՅՈՒՆԻՔ ՖՈՒԴ ՍՊԸ

90 % բաժնետոմսեր

Նոյեմբեր	Գործարանի շահագործում
2 ամսում	100 աշխատատեղ
1.66 մլրդ դրամ	Ներդրում

Մեղրի ԱՏԳ

100 % բաժնետոմսեր

200 մլն դրամ	Կանոնադրական կապիտալ
450 մլն դրամ	Ներդրում

ՊԱՇՏՊԱՆՎԱԾ

ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ

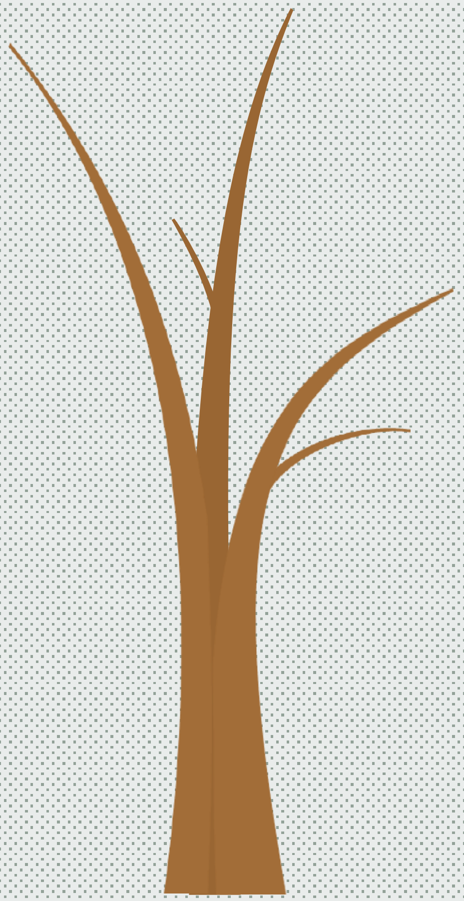

ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ

ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ. Կարգավորում և խթանում

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

«Օտարերկրյա ներդրումների մասին» ՀՀ նոր օրենք: Ներդրվում են առավել բարենպաստ և ազգային ռեժիմները, արդար և հավասար վերաբերմունքի սկզբունքը, ներդրումների պաշտպանության նվազագույն ստանդարտները:

«Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենք

Գործողության մեջ են դրվել ներդրումների խրախուսման և փոխադարձ պաշտպանության երկկողմ համաձայնագրերեր Հորդանանի, Ճապոնիայի հետ և կնքվել ԱՄԷ-ի հետ: Բանակցվող համաձայնագրեր 9 երկրների հետ:

Ներդրվել է ռեդոմիցիլացիայի (վերաբնակեցման) ինստիտուտը, ստեղծվել է խորհուրդ

«Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը:

«Որոշակի գումարից ավելի ներդրում կատարած օտարերկրացիներին քաղաքացիություն շնորհելու հայեցակարգի» նախագիծը

OECD՝ ՕՈՒՆ կարգավորումների սահմանափակման ինդեքսի վարկանիշում Հայաստանի ներառման համար անհրաժեշտ գործընթացներ:

ԽԹԱՆՈՒՄ

Մաքսատուրքից ազատման արտոնություն 38 ընկերությունների, ներդրումային ծրագրերով նախատեսված է մոտ 492.2 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում և մոտ 3082 նոր աշխատատեղերի ստեղծում: ԱԱՀ-ի հետաձգման արտոնություն՝ 34 ծրագրի, շուրջ 66,4 մլրդ ՀՀ դրամ ներմուծվող ապրանքների ընդհանուր արժեքներով

ՌԴ ուղղակի ներդրումների ֆոնդը և Հայաստանի «ՓՄՁ ներդրումներ» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ն ստորագրել են հուշագիր՝ համատեղ ներդրումային ծրագրերի իրականացման համար:

Համահայկական բանկը վերակազմակերպվել է Համահայկական ներդրումային ֆոնդի՝ Համահայկական վարկային կազմակերպության վարկային ակտիվները փոխանցելով ներդրումային ֆոնդին:

Շնորհադեսներ 6 երկրներում ֆորումների

KPMG-ի և նախարարության կողմից մշակվել է ներդրումային ուղեցույց (Armenia. Great country, smart opportunities):

Հայ-էմիրաթական համատեղ ֆոնդ ստեղծելու ուղղությամբ աշխատանքներ

ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ. Ծրագրեր և ազատ տնտեսական գոտիներ

ԾՐԱԳՐԵՐ

2017թ. ակնկալվում էր շուրջ $ 493 մլն ներդրում: Իրականացվել է շուրջ $506 մլն ներդրում, ստեղծվել 5200 նոր աշխատատեղ

Հին Խնձորեսկ ներդրումային ծրագրի մշակում՝ 25 մլն ԱՄՆ դոլար ներդրում և 400 աշխատատեղ

ՀՀ վարչապետի մարզեր կատարած այցերի արդյունքում հավաքագրվել է շուրջ 180 ներդրումային ծրագիր, որոնցից 127-ը բերվել է ընդհանուր ձևաչափի

«ՓՄՁ ներդրումներ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ կողմից թվով 20 ներդրումային ծրագրի համար հաստատվել է 730.0 մլն դրամ և տրամադրվել 471.0 մլն դրամի ֆինանսավորում

ԱՏԳ

Ստեղծվել և գործունեությունը մեկնարկել է «Մեղրի» ԱՏԳ-ն, ստորագրվել է 3 հուշագիր

«Ալյանս» ԱՏԳ շահագործողի թույլտվություն է ստացել 6 ընկերություն

«Մերիդիան» ԱՏԳ շահագործողի թույլտվություն է ստացել 1 ընկերություն

Վերոնշյալ 7 ընկերությունների կողմից նախատեսվում է իրականացնել մոտ $ 112.4 մլն ներդրում և ստեղծել մոտ 1285 նոր աշխատատեղ

Քննարկվում է 2 ԱՏԳ ստեղծման հնարավորությունը՝ Գյումրիում լոգիստիկ ուղղվածության և Երևանում տեխնոլոգիական ստարթափների համար

Անդամակցություն Համաշխարհային ազատ տնտեսական գոտիների կազմակերպությանը (WFZO)

ԱՏԳ-ների շահագործողների ներգրավում և մասնակցություն գերմանական Hannover Messe 2018 ցուցահանդեսին

ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ. Այլ աշխատանքներ

Հայ-Էմիրաթական ներդրումային համաժողով

- «Թամարա Ֆրութ» ՓԲԸ և «Natural Organic Healthy Food» (NOHF) ընկերության միջև կնքվել է պայմանագիր՝ արաբական վեց երկրներում 5 աստղանի և ավելի բարձր կարգի հյուրանոցային համալիրներին օրգանական սնունդ մատակարարելու վերաբերյալ

- «Ջանֆիդա Ագրի Հոլդինգ» ՓԲԸ-ի հետ ստորագրված հուշագրի համաձայն՝ Հայաստանում արտադրվող գյուղմթերքի և այլ արտադրատեսակները կարտահանվեն և կիրացվեն Մերձավոր Արևելքի շուկաներում

Հայաստանի զարգացման հիմնադրամի կողմից ներդրվել է ներդրումների խթանման և ներդրողների սպասարկման «մեկ պատուհան»-ի սկզբունքով գործող համակարգը՝ հիմնված ֆրանսիական «Բիզնես Ֆրանս», չեխական «Չեխինվեստ» և ֆիննական «Ֆինպրո» ներդրումների խթանման գործակալությունների փորձի վրա:

ԵՄ ԵՎ ԱՀԿ ՀԵՏ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ – ԵՄ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

- Համակարգվել է ՀՀ-ԵՄ ՀԸԳՀ (CEPA) Առևտրի և առևտրին առնչվող հարցերի ուղղությամբ բանակցային գործընթացը
- Բյուջետային աջակցության 3 համաձայնագրի մեկնարկ՝ 45 մլն եվրո
- ԵՄ «Միասնական աջակցության շրջանակ 2017-2020թթ.» փաստաթուղթ՝ 144 - 176 մլն. եվրո աջակցություն
- «GSP+» դիտանցման շրջանակներում ՀՀ զեկույց. ռեժիմի շարունակականություն
- «GSP+» իրազեկում. 100-ից ավել գործարարներ
- «GSP+» REX գրանցված արտահանողների համակարգ

ԱՋԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

- Ավարտվել է 2 Թվինինգ ծրագիր: Հանրային կառավարման բարեփոխումների շրջանակում 2 նոր Թվինինգի ծրագրերի հատկորոշում
- Հաստատված 15 Թայեքս հայտեր: Իրականացված 10 միջոցառում, վերապատրաստված 150 պետ ծառայող
- Սիգմա գործիքի աշխատանքային ծրագիր: Հանրային կառավարման համակարգի վերլուծություն և գնահատում
- Black Sea CBC 2014-2020թթ. ծրագրի մեկնարկ՝ 54 մլն եվրո
- Մեկնարկել և իրականացվել է Սոսյու ծրագիրը

2018 առաջին եռամսյակ

- ՀՀ-ԵՄ ՀԸԳՀ առևտրին առնչվող ոլորտներում պայմանավորվածությունների իրագործման մեկնարկ
- Համաձայնագրի շրջանակներում ԵՄ աջակցության գործիքների կիրառման ընդլայնում, երկխոսության ակտիվացում, երկկողմ համագործակցության ծրագրերի խորացում:
- CEPA-ի շրջանակներում "Կոնյակ" աշխարհագրական նշման մասով պայմանավորվածությունների կիրառման մեկնարկ
- REX էլեկտրոնային համակարգում սկսվել է արտահանողների գրանցում
- ԵՄ հետ բանակցություն 3 ֆինանսավորման համաձայնագրերի շուրջ
- «GSP+» դիտանցման հերթական փուլը ընթացքում է
- Հանրային կառավարման բարեփոխումների շրջանակում 2 նոր Թվինինգի ծրագրերի տեխնիկական առաջադրանքներն ամփոփվում են

ԱՀԿ ՀԵՏ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

WORLD TRADE ORGANIZATION

2017

Միացում ԱՀԿ Առևտրի դյուրացման մասին համաձայնագրին: «A», «B» և «C» կատեգորիաների վերաբերյալ ծանուցումը:

ՀՀ ստանձնած պարտավորությունների ներքո՝ մոտ 50 ծանուցումներ ԱՀԿ

Մաքսատուրքի սահմանային ամրագրված դրույքաչափերի պարտավորությունների փոփոխման բանակցությունների շրջանակներում փոխհատուցումային առաջարկների ձևավորում, մշակում,

ԱՀԿ քարտուղարության կողմից իրականացվող ՀՀ առևտրային քաղաքականության 2-րդ վերաքննության գործընթացի մեկնարկ

2018

1-ին եռամսյակ

Ընթացքում է Հայաստանի առևտրային քաղաքականության վերաքննությունը (2018թ., ԱՀԿ, Ժնև)

Ընթացքում է ԱՀԿ մաքսատուրքերի սահմանային ամրագրված դրույքաչափերի ՀՀ ստանձնած պարտավորությունների փոփոխման բանակցային գործընթացը

Ընթացքում են ԱՀԿ համաձայնագրերի ներքո ՀՀ պարտավորությունների ապահովման և ԱՀԿ քարտուղարություն Ծանուցումների տրամադրման աշխատանքները

ՄՏԱՎՈՐ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԴԱՇՏ

- Ապրանքային նշանների, աշխարհագրական նշումների գրանցման և իրավական պահպանության իրավական ակտերի փոփոխություններ
- Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների նոր օրենքի նախագիծ.
  Պեկինի և Մարաքեշ միջազգային պայմանագրերին միանալու գործընթաց

ԳՅՈՒՏԵՐ ԵՎ ՕԳՏԱԿԱՐ ՄՈԴԵԼՆԵՐ

- Ստացվել է 110 գյուտի և 40 օգտակար մոդելի հայտ
- Տրվել է 101 արտոնագիր՝
  - գյուտի՝ 74
  - օգտակար մոդելի՝ 27
- Մտավոր սեփականության համաշխարհային կազմակերպության միջազգային բյուրո առաքվել է 4 միջազգային հայտ
- Եվրասիական արտոնագրային կոնվենցիայի ընթացակարգով ազգային հայտատուների կողմից ներկայացվել է գյուտի 3 հայտ

ԱՊՐԱՆՔԱՅԻՆ ՆՇԱՆՆԵՐ ԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՆՄՈՒՇՆԵՐ

- Ազգային ընթացակարգով ստացվել է ապրանքային նշանների գրանցման 1883 հայտ, 1435-ը գրանցվել են
- Ազգային հայտատուների կողմից ներկայացվել է միջազգային գրանցման 51 հայտ
- Ազգային ընթացակարգով ներկայացվել է արդյունաբերական նմուշի 58 հայտ, 34-ը ստացել են վկայագիր